

Rondvraag			
Fractie: Belang van Bergen op Zoom	Indiener: Dhr. van der Meeren	Commissie RDE	
Vraag: Op vrijdag 4 september kwam de ZLM-tour door Bergen op Zoom. Een mooi initiatief en visitekaartje voor onze stad. Onze fractie hoopt dat het evenement een mooie PR impuls aan onze gemeente heeft gegeven. Helaas leidde het afsluiten van vele wegen tot een totale verkeersinfarct in onze stad. 1. Op de website en via de socials werd het evenement gepromoot en de mogelijke gevolgen voor het verkeer en bereikbaarheid uitgelegd. Er was een routing tekening toegevoegd en oversteekplekken ingetekend hoe bepaalde wijken te bereiken. Naast alle onlinecommunicatie was er geen enkele fysieke aanduiding vanuit de snelwegen naar Bergen op Zoom. Hoe kan het dat de gemeente sequ organisatie van de ZLM tour dit niet fysiek heeft aangegeven op de aanrijroutes en snelwegen? 2. Het kaartje met de routing en oversteekplaatsen was in theorie duidelijk. Nu waren meerdere oversteekplaatsen van dat kaartje in de praktijk niet toegankelijk. Hoe kan het dat het gecommuniceerde niet in de praktijk is gebracht en oversteekplekken niet toegankelijk waren? 3. Meerdere inwoners werden verrast door versperringen en hebben meer dan 1,5 uur vastgestaan op randwegen en aansluitingen in onze gemeente. De verkeersstroming in onze stad kwam volledig tot stilstand waardoor inwoners o.a. kinderen niet van de opvang konden halen en ziekenhuisafspraken miste. Maar vooral met de vraag of ze wel thuis konden komen en hoelaat dan wel. Is de gemeente Bergen op Zoom hiervan op de hoogte? 4. Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat dit niet weer gebeurt en mensen altijd op een manier thuis kunnen komen t.t.v. een evenement? 5. Is er al een evaluatie geweest m.b.t. dit evenement gericht op de veiligheid en verkeersmaatregelen? Zo, ja wat kwam hieruit?			
Antwoord 1. Op de website en via social media werd het evenement aangekondigd en werden de mogelijke gevolgen voor het verkeer en de bereikbaarheid toegelicht. Er was een routekaart opgenomen met oversteekpunten en routes om verschillende wijken te bereiken. Naast deze online communicatie was er geen fysieke aanduiding vanaf de snelwegen richting Bergen op Zoom. Hoe kan het dat de gemeente en de organisatie van de ZLM Tour dit niet fysiek hebben aangegeven op de aanrijroutes en snelwegen? De gemeente heeft voorafgaand aan de ZLM Tour ingezet op tijdige communicatie over de gevolgen voor de bereikbaarheid. We begrijpen echter dat online communicatie niet voor iedereen voldoende is, zeker wanneer automobilisten onderweg onverwacht met verkeersmaatregelen worden geconfronteerd.			

Het plaatsen van verkeersmaatregelen en informatie op of langs de snelwegen valt onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Hiervoor is vooraf toestemming van Rijkswaterstaat nodig. Voor dergelijke maatregelen geldt een aanvraagtermijn van minimaal een half jaar. De organisatie van de ZLM Tour heeft niet aan deze termijn kunnen voldoen.

De gemeente heeft, mede naar aanleiding van de ontstane verkeersproblemen tijdens het evenement, nog contact gezocht met Rijkswaterstaat. Op dat moment is besloten geen aanvullende maatregelen te treffen.

Wij erkennen dat de informatievoorziening voor weggebruikers achteraf gezien beter had gekund. Bij een volgend evenement van deze omvang kijken wij daarom nadrukkelijk naar de communicatie op de aanrijroutes en naar de mogelijkheden om weggebruikers al vóór het bereiken van Bergen op Zoom te informeren.

2. Het kaartje met de routing en oversteekplaatsen was in theorie duidelijk. In de praktijk waren meerdere oversteekplaatsen echter niet toegankelijk. Hoe kan het dat wat gecommuniceerd is niet in de praktijk kon worden uitgevoerd?

De vooraf uitgewerkte verkeersmaatregelen waren erop gericht om de stad bereikbaar te houden. Daarbij was uitgegaan van een regulier koersverloop met twee groepen wielrenners. Op de lokale omloop was rekening gehouden met voldoende ruimte tussen de koerspassages om verkeer gecontroleerd te laten oversteken. Bij een reguliere situatie zou er per ronde voldoende tijd beschikbaar zijn geweest om het verkeer op een veilige manier te laten passeren.

Op de dag zelf ontstond echter een uitzonderlijke situatie. Door de zware zijwind, met name op de Oesterdam, ontstond een ander koersverloop dan vooraf was voorzien. In plaats van twee groepen reden er uiteindelijk vijf verschillende groepen op de lokale omloop. Hierdoor ontstonden meerdere en langere koerspassages, waardoor de beschikbare momenten om verkeer veilig te laten oversteken wegvielen.

De koersleiding heeft daarop uit veiligheidsoverwegingen besloten het parcours niet vrij te geven voor regulier verkeer. Daarmee konden enkele van de vooraf gecommuniceerde oversteekmogelijkheden in de praktijk niet worden gebruikt.

Wij begrijpen dat dit voor inwoners en weggebruikers zeer verwarrend en frustrerend moet zijn geweest. Een vooraf gecommuniceerde route moet in de praktijk zo veel mogelijk overeenkomen met wat mensen op straat aantreffen. Dat is op deze dag onvoldoende gelukt.

3. Meerdere inwoners werden verrast door versperringen en hebben meer dan 1,5 uur vastgestaan op randwegen en aansluitingen in onze gemeente. De verkeersstroming in de stad kwam volledig tot stilstand. Inwoners konden onder andere hun kinderen niet op tijd van de opvang halen en ziekenhuisafspraken niet

halen. Veel mensen vroegen zich vooral af of en wanneer zij nog thuis konden komen. Is de gemeente hiervan op de hoogte?

Ja. Na het evenement hebben wij via verschillende kanalen signalen ontvangen van inwoners en weggebruikers die grote problemen hebben ervaren met de bereikbaarheid. Wij realiseren ons dat dit voor mensen ingrijpende gevolgen heeft gehad. Wanneer iemand niet op tijd bij een opvanglocatie kan komen, een ziekenhuisafspraken mist of langere tijd niet thuis kan komen, is dat meer dan alleen verkeershinder.

Wij betreuren deze situaties dan ook. Tegelijkertijd is het belangrijk om onderscheid te maken tussen de vooraf geplande verkeersmaatregelen en de uitzonderlijke situatie die tijdens de koers is ontstaan. Het koersverloop week door de weersomstandigheden sterk af van het scenario waarop de verkeersmaatregelen waren gebaseerd.

Deze ervaringen nemen wij nadrukkelijk mee in de evaluatie. Daarbij kijken we niet alleen naar de verkeersveiligheid, maar ook naar de bereikbaarheid van woningen, voorzieningen en belangrijke bestemmingen binnen de gemeente.

4. Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat dit niet weer gebeurt en dat mensen tijdens een evenement altijd op een manier thuis kunnen komen?

Een absolute garantie dat tijdens een evenement onder alle omstandigheden iedereen altijd zonder vertraging zijn bestemming kan bereiken, kunnen wij niet geven. Wel vinden wij het onze verantwoordelijkheid om bij evenementen van deze omvang vooraf zo goed mogelijk te borgen dat de stad bereikbaar blijft en dat er bij onverwachte situaties snel kan worden bijgestuurd.

Het draaiboek voor de ZLM Tour was vooraf zorgvuldig opgesteld en was gebaseerd op een normaal en voorzienbaar koersverloop. De gebeurtenissen van deze dag laten echter zien dat we bij toekomstige evenementen nadrukkelijker rekening moeten houden met uitzonderlijke omstandigheden en scenario's waarin het koersverloop sterk afwijkt van de verwachting.

Daarom wordt in de evaluatie specifiek gekeken naar:

- de verkeerskundige uitgangspunten en de gekozen route;
- de bereikbaarheid van wijken en voorzieningen;
- de werking van de oversteekpunten;
- de communicatie naar inwoners en weggebruikers;
- de samenwerking tussen gemeente, organisatie, verkeersregelaars, politie en andere betrokken partijen;
- de manier waarop bij onverwachte situaties kan worden opgeschaald en bijgestuurd.

De uitkomsten van deze evaluatie zijn bepalend voor de vraag onder welke voorwaarden een vergelijkbaar evenement in de toekomst in Bergen op Zoom kan plaatsvinden. Daarbij zullen wij ook kritisch beoordelen of een dergelijke koersroute, gezien de ligging en verkeersstructuur van onze gemeente, in de toekomst nog passend is.

5. Is er al een evaluatie geweest met betrekking tot dit evenement, gericht op de veiligheid en verkeersmaatregelen? Zo ja, wat kwam hieruit?

Er heeft nog geen volledige evaluatie plaatsgevonden waarin alle aspecten van het evenement zijn beoordeeld. De ervaringen met de bereikbaarheid, de verkeersmaatregelen en de communicatie worden nadrukkelijk meegenomen in de nog te organiseren brede evaluatie.

Wij vinden het belangrijk om deze evaluatie zorgvuldig en integraal uit te voeren. Het gaat daarbij niet alleen om de vraag of het vooraf opgestelde draaiboek technisch uitvoerbaar was, maar vooral om de vraag of het draaiboek ook onder uitzonderlijke omstandigheden voldoende zekerheid biedt voor de bereikbaarheid en veiligheid van onze inwoners.

De signalen uit de samenleving nemen wij hierin serieus. De evaluatie moet leiden tot concrete lessen en, waar nodig, tot aanpassing van de voorwaarden waaronder toekomstige evenementen met een grote impact op de verkeersstructuur in Bergen op Zoom kunnen worden georganiseerd.

Als gemeente willen wij ruimte blijven bieden aan evenementen, maar dit mag niet ten koste gaan van de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van onze inwoners. Die balans zullen wij bij toekomstige evenementen nadrukkelijker bewaken.